

factiff have udført de Herbet Hørende Forretninger. Min Erfaring har tvertimod lært mig, at i de Sogne, hvor Sogneforstanderskabet, ialtsalb med Politimesterens stiltiende Samtykke, udelukkende har bestyret Sognets Veivæsen, have disse fortrinsviis befundet sig i en god Tilstand fremfor i de Sogne, hvor Politimesteren har ført det specielle Tilsyn med Veivæsenet, og naar det af den ærede sidste Taler er anført, at det har viist sig, at hvor der er kommet en ung og energiff Politimester, sporede man strax Virkningen deraf paa Veiene, maa jeg dog gjøre opmærksom paa det Besynderlige i den Hensigtsjæring, at der i det forholdsviis korte Tidsrum, fra Sogneforstanderskabs Indretningen kom istand, til nu er, naar man tager Landet i dets Heelhed, gjort mangedobbelt mere for Veiene end tidligere, da Politimesteren alene havde Tilsynet. (Ja!) Det er en paaafaldende Forbedring, Veiene have modtaget i dette Tidsrum fremfor i det tidligere, hvormeget de end ellers endnu kunne lade tilbage at ønske — og dette er Noget, der vel maa lægges Mærke til.

Naar det iøvrigt i § 2 i Slutningen simpelthen hedder, at „Tilsynet med Veiarbejds Udførelse føres af Sogneforstanderskabet ved et eller flere af dets Medlemmer,“ turde denne Bestemmelse maaffee dog trænge til nogen Tilføjning, da det, som det staaer, synes at ville være en Hindring for Sogneforstanderskabet for at antage en Mand i et Sogn til at føre den specielle Opsigt ved enkelte Veiarbejder, naar de foretages, og at gjøre det nødvendigt, at Sogneforstanderskabets egne Medlemmer under et saadant Arbejds Udførelse stadigt kunne være tilstede paa Veiene, hvilket maaffee turde være betænkeligt og ufornødent, men dette er jo et mindre væsentligt Punkt. Hvad Bestemmelsen i § 3 angaaer, da samstemmer jeg med dem, der nære Betænkelighed ved at gjøre det til Regel, at lade Bgningen af Pengebetalingen for Veiarbejde stee paa samme Maade som ved Fattigvæsenets Afgifter, nemlig deels efter Hartkorn, deels efter Formue og Leilighed. Jeg troer ikke, det i det Hele taget er helbtigt, og uden nærmere Forklaring og Tilføjning vil det have særdeles store Vanskeligheder i mangfol-

bige Sogne, hvor en Eiendoms Hartkorn falder i andre Sogne end det, hvori Eieren boer. Ved § 4 finder jeg mig ikke foranlediget til at gjøre de Indvendinger, der ere steeede fra enkelte andre Medlemmer. Hvad Spørgsmaalet om Leddene angaaer, da er jeg meget i Tvivl, om der endogfaa i noget Tilfælde bør tilkomme Lederne Erstatning, naar de skulle borttage deres Led. Jeg tør for Diebliffet ikke udtale mig bestemt om, i hvilken Grad den hidtil gjældende Lovgivning kan ansees at hjemle dem en saadan Erstatning. Det forekommer mig, at Retten til Erstatning i alt Fald nærmest maatte være at søge i Hævd, men om en saadan Rettinghed kan begrundes ved Hævd, tør jeg naturligviis ikke afgjøre; det forekommer mig, naar der skulde gaaes ind paa at give Udsigt til Erstatning, maatte det væsentligst være Billigheds-hensyn, som der kom i Betragtning og ikke en ligefrem Ret. Med Hensyn til den ærede sidste Talers Ytringer, angaaende Lovb. af 1842 eller rettere Motivernes Tilfjendegivelse af, at der ialtsalb ved Erstatningen kun kan være Tale om Leddene for Yderstribene af en Led, da troer jeg rigtignok, at forsaavidt Talen er om Erstatning, kan det kun gjælde for Yderledene. Leddene paa Mellemlederne forekommer det mig, at der aldrig kan blive Spørgsmaal om. Ved Bestemmelsen af denne Erstatning er der iblandt Andet den særegne Vanskelighed, at paa mange Egne ere Leddene allerede frivilligt afskaffede af Lederne selv for at faae bedre Fred, og giver man nu Erstatning for de tilbageværende Led, vil der fremkomme den Besynderlighed, at de Mangfoldige, der endogfaa med temmelig store Opoffrelser forud have fyldestgjort, hvad Lovb. af 1842 tilfigter, ikke skulle erholve nogen Afgang til at faae Noget erstattet, medens Erstatning skal gives til dem, der maaffee tildeels af en vis Stædighed, om jeg saa maa sige, ikke have villet indbefomme det almindelige Onske om at faae de mange overflødige og meget generende Led bort fra Veiene. Jeg indrømmer, at der kan behøves Noget til at fremvinge Veienes forsvarlige Vedligeholdelse i et Sogn, hvor Sogneforstanderskabet viser sig efterladent; efterat Bestyrelsen er lagt i dets Haand, men jeg er dog meget i Tvivl, om den Maade, som foreslaaes i § 8, er den hensigts-